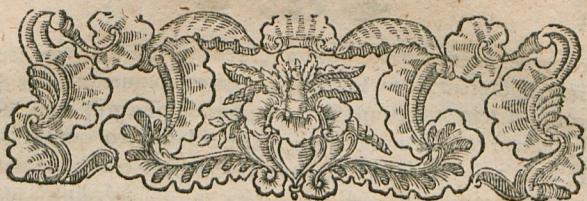

9:71. 1775, 19

Q V A E S T I O
I V R I S C O N T R O V E R S I
A N
P A T R E M H A B E N T I
H O D I E T V T O R D A R I
P O S S I T.

Q V A M
I L L V S T R I S I C T O R V M O R D I N I S G R A T I A
P R A E S I D E
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
P R O F E S S. P U B L I C. O R D I N A R. I V R. N A T. E T G E N T.
E T S O C I E T A T. L I T E R A R. D V I S B U R G E N S.
S O C I O
I N A V D I T O R I O I V R I D I C O
D I E III. O C T O B R. A N N O C I D I C C C L X X V.
D E F E N D E T
C H R I S T I A N V S F R I D E R I C V S F I S C H E R
D R O E S I G I E N S.

L I P S I A E
E X O F F I C I N A L A N G E N H E M I A.

A N
PATREM HABENTI TVTOR
HODIE DARI POSSIT.

§. I.

Habet interdum theoria sua praecepta, quae rationibus ex legibus petitis nituntur, maxime si Romani iuris capita explicamus, quae tamen, si ad forense causas respicias, haud omnino applicantur. Cae*re* dicas, agi contra ius in thesi et sic iniuste. Nolim sane ita iudices. Potest omnino agi et iudicari contra ius in thesi Romanum, neque tamen propterea iniuste agitur. Habet haec opinio sua argumenta. Multa quidem Romanis legibus disposita, quae olim,

A 2

cum

cum reciperetur ius Romanum vel recepta non sunt, vel haud recipi poterant, cum suis iam iuribus et consuetudinibus forum patrium adsuetum esset, a quibus ob peregrini iuris autoritatem recedere dubitabant. Interdum vero quae romani iuris rationes erant, minus conueniebant cum rationibus patriis agendi. Non ergo ea capita, in quibus romani iuris ratio ad nostros mores haud quadrabat, peregrini iuris applicari et ad decidendas causas tunc adhiberi poterat. Multa sane sunt capita, in quibus salua iustitia romanum ius in foro deserimus, sed ex iis vnicam dabimus: *an videlicet patrem habenti tutor hodie dari possit.*

§. II.

Si quae iuris materia diuersitatem alit inter patrias et exoticas leges, sane est quae de tutelis agit. Evidemt utrāque iura tutelas tractant, sed sua instituta sequuntur. Non tam curiose distinguit patrium ius tutelam a cura, aetatem impuberem a minorenni, vt pridem docuit GAERTNERVS diff. *inter impuberes et minores, tutores, et curatores iure germanico non distingui.* Imo maximam diuersitatis causam comprehendimus in *suprema tutela* quam per magistratus exercent Germaniae principes, quam contra ignorat ius romanum. Mirum itaque non est, si ex his diuersis rationibus in vtroque iure diuersae fiant conclusiones. Romanum ius ignorat magistratus curam circa tutelas, quo usque vel pater suis impuberibus testamentō prospexerat, vel quo usque lex illorum defensionis et tuitionis curam adhibuerat. Deficiente enim vel testamentario recte dato tutore, vel legitimo, demum magistratus tutorem dabant. Sed nostrates, quamvis patri permittant, vt tutorem in testamento nominare possit, nec excludant legitimos seu agnatos, tamen neuter horum tutorum admittendus est, priusquam a magistratu confirmetur, cu-
ius

ius in eo positum est officium, ut in eo confirmando sollicitus sit, an etiam et satis idoneus sit tutelae gerendae et an liberis in bonis tutoris satis securitatis sit. Confirmat ergo magistratus omnes tutores cum inquisitione et praeterea exigit cautionem rem pupilli saluam fore. Neque apud nos tanta vis est patriae potestatis, ut quem dederit testamento, ipso iure tutor sit, sed magis et hanc negliget recte magistratus, si minus idoneus videatur. Hinc RECESS. Imperii d. A. 1548. Tit. 31. nec non RECESS. Imperii d. A. 1577. Tit. 32. expresse exigunt, daß der Magistrat eine Untersuchung anstelle und befindenen Umständen nach bestätige. Poterit ergo ex circumpositis causis recte repellere. Nec alia est Saxonici iuris dispositio, quippe IOANNES GEORGIVS I. d. 24 Aug. 1637. mandauit ut in confirmando tutele cautus sit magistratus atque in illius bona, vitam et quatenus possessionatus sit inquirat omnique modo pupilli damnum auertere studeat.

§. III.

Sane mirandum non, est patris apud nos tantam non esse autoritatem, quanta fuit Romanis. Non enim nostris moribus suae rei tutelem dat pater, quibus dabat inter Romanos, neque Romanis magistratibus suprema erat tutela, quae est nostris magistratibus, quare iis administrans tutor quasi vicarius tantum est, ut itaque sibi magistratus simul prospiciendo pupillo, videlicet ne quam sibi adiungi patiatur tutelem qui minus sit idoneus, prospiciat. Quare et facile diiudicari potest, an apud nos tutoris datio sit actus extraordinariae iurisdictionis. Apud Romanos teste VLPIANO in L. 6. §. 2. *π. de tutelis omnino est extraordinariae iurisdictionis.* Ait enim: *Tutoris datio neque imperii est, neque iurisdictionis: sed ei soli competit, cui nominatim hoc dedit vel lex, vel Senatuscon-*

sultum, vel Princeps. Contra quilibet magistratus apud nos, cui et sola iurisdictio competit, tanquam magistratus pupilli prospicit et tutores ordinat.

§. IV.

Sed iam ad quaestionem. Certissimi juris est, si ad peregrina respicimus, patrem habenti tutorem dari non posse. Nam ex ipsa tutelae definitione patet, eandem esse vim et potestatem in caput liberum, quale est, quod nulli potestati nec dominicae nec patriae subest. Dein cum intuitu patris in familia liberi rebus adnumerentur, vel cum iis comparentur, cuius vero patri familias licitum esset de suis rebus disponendi perque suas res acquirendi, non opus erat, ut alius daretur, qui, quae per liberos et ipsis liberis acquista, tanquam tutor administraret, cum pater vi suae potestatis in liberos et postea introducto etiam aduentatio peculio usufructuario nomine cuncta administrabat. Quare et GAIUS in L. I. §. 2. π. de test. tutel. scribit Item ignorandum non est, eum, qui filium in potestate et nepotem ex eo aequo in potestate habebit; si nepoti tutorem dederit, ita recte dedisse videri, si nepos post mortem eius in patris sui potestatem recasurus non sit, quod evinit: si vivo testatore filius in potestate eius esse deferit. Concludit sane ex ea ipsa regula, quam dedimus, quod patrem habenti, tutor dari non possit. Si enim nepos in patris sui potestatem recasurus est, tunc patrem habet, nec eget tutore,

§. V.

At quamuis apud nos multum tribuamus paternae autoritati, eundemque pariter usufructuarium in omnibus iis liberorum bonis, quae aliunde acquisuere, non ex re patris, nec eius intuitu, ordinarie constituant, tamen illam regulam: patrem habenti tutor dari nequit, apud nos fallere quotidiana

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

tidiana docet experientia. Saepe enim contingit, ut liberos pater adhuc habeat in potestate, his ipsis tamen liberis tutor datus sit a magistratu. An vero id recte fiat, videndum. Et arbitror, recte ex nostris moribus id fieri posse. Non enim patria potestas illud dominium, illud in liberos imperium comprehendit, quale erat patris romani, ut propterea ipsi tantum in liberos competit ius, non aequa magistratui liberis prospiciendi. Quare, ut mihi videtur, recte SCHAV MBVRG in der Einleitung zum Sächsis. Recht P. I. Exercit. V. §. 4. eos taxare videtur, qui argumentum CONSTIT. Electoral. X. P. II. de roma. na intelligent patria potestate, putans per vniuersam Germaniam ex naturalibus principiis patriam potestatem diiudicari, neque subesse causam, quare in Saxonia a communi germanorum iure recedamus. Addo eos, qui romanam patriam potestatem subintelligunt, prius probare debere receptam eam a nostrisibus vñquam fuisse, alias male dixisset Elector, retinendam esse, cum abrogata non deprehendatur. Quod enim nunquam receptum est, illius nulla potest est abrogatio.

§. VI.

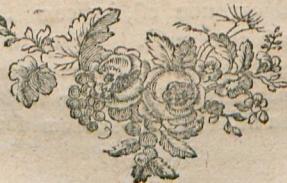
Dein cum principis adeoque, eius nomine magistratum illud sit officium, ut de ciuim bonis conseruandis solliciti sint, non tantum suprema illa tutela impuberum sui iuris factorum curam habebit, sed cum reipublicae intersit, ut et corum quae habent, bona conseruentur, qui sub potestate patris sunt, ne, si sui iuris facti, postea oneri fiant reipublicae; dubium non est, iudicem seu magistratum et his recte prospicere posse. Quare si experiatur, liberi alicuius obuenisse aduentitia, patrem vero hominem parum prouidum nec satis possessionatum vel bonis instructum, quare metuendum sit, ut liberi bonorum suorum aduentio rum

rum iacturam pati facile possint, haud tuti in bonis paternis, quid prohibet quominus his magistratus tutorem det, qui praestita cautione liberorum aduentitia administrat. Neque tamen id in detrimentum patris vergit, quippe cui tutor rationes administrationis simul reddit et perceptos ex his aduentitiis fructus tanquam vusufructuario soluit.

§. VII.

Neque desunt species aliae, in quibus adeo lex iubet magistratui, dare liberis sub potestate patria extantibus tutorem. Iure Romano nunquam licuit patri cum filio sub sua potestate posito contrahere. Causa erat fictio vnitatis personae; seu cum res esset patris filius, ille cum sua re contrahere nequivat. At nos, quibus liberi res non sunt, sed magis familiae socii, haud fictam illam personarum vnitatem statuentes, patri damus ius, cum liberis paciscendi, qui sub eius potestate sunt. Hinc DECIS. ELECTOR. Nouissima XIV. d. A. 1746. expreſſe statuit, vt si impuberest vel minorennes sint liberi, cum quibus pater contracturus est, befondere Vormünder constituantur. En! patrem habenti ex lege adeo dari tutorem.

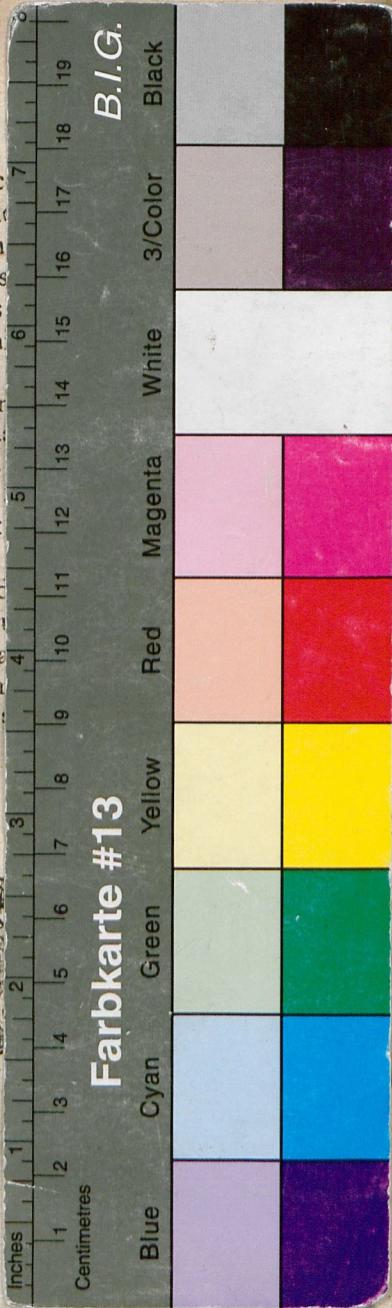

(leipzig) Diss., 1775 A/1

Sb

KD18

1775, 19

Q V A E S T I O
IVRIS C O N T R O V E R S I
AN
P A T R E M H A B E N T I
H O D I E T V T O R D A R I
P O S S I T .

Q V A M
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
P R A E S I D E
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBURGENS.
S O C I O
I N A V D I T O R I O I V R I D I C O
DIE III. OCTOBR. ANNO C I D I C C C L X X V .
D E F E N D E T
CHRISTIANVS FRIDERICVS FISCHER
D R O E S I G I E N S .

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEMIA.